

DZIAŁALNOŚĆ BIEGŁEGO REWIDENTA, A PRZEPISY MIĘDZYNARODOWE

Truizmem było by twierdzenie, że wraz z początkiem rozwoju zawodu księgowego, później biegłego rewidenta interesowano się zasadami etyki w tych zawodach. Nie mniej jednak ciągły rozwój gospodarki rynkowej, przemiany instytucjonalne i prawne sprawiły, że z początkiem XXI w. zasadom tym zaczęto się coraz wnikliwiej przyglądać. Nie bez znaczenia pozostał również fakt upadku dużych spółek giełdowych takich, jak Enron, Xerox, czy WorldCom. Bankructwo wymienionych spółek stanowiło konsekwencję działania osób związanych ze środowiskiem biegłych rewidentów. Aby w przyszłości uniknąć sytuacji, które mogłyby wpłynąć na wiarygodność informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych, a tym samym rzutować na spadek zaufania społeczeństwa do zawodu biegłego rewidenta zaczęto udoskonalać kodeks etyki dla tego zawodu. Międzynarodowy kodeks etyki zawodowych księgowych i krajowy kodeks zawodowej etyki w rachunkowości zawierają wspólne zasady o charakterze podstawowym, poza uczciwością, należą starannością, tajemnicą zawodową wymieniono również obiektywizm i niezależność. W rzeczywistości gospodarczej może się okazać, że występuje wiele okoliczności, które zagrażają postępowaniu biegłego rewidenta w sposób zgodny z zasadami etyki zawodowej.

K. Sawicki wyróżnia kilka rodzajów takich zagrożeń [1]:

- „czerpanie korzyści własnych - zagrożenie, że finansowy lub inny udział wpłynie niewłaściwie na osąd lub postępowanie zawodowego księgowego,
- samokontrola - zagrożenie, że zawodowy księgowy niewłaściwie ocenia rezultaty wydanego wcześniej osądu lub wykonywanej usługi, za które był odpowiedzialny on sam lub inna osoba związana z podmiotem lub organizacją go zatrudniającą,
- promowanie interesów klienta - zagrożenie, że zawodowy księgowy będzie promował stanowisko klienta lub pracodawcy w sposób zagrażający obiektywizmowi,
- zastraszenie - zagrożenie, że zawodowemu księgowemu uniemożliwi się obiektywne działanie za pomocą rzeczywistych lub domniemanych nacisków lub przez próby wywierania nieuzasadnionego wpływu na zawodowego księgowego,
- nadmierna zażyłość - zagrożenie, że zawodowy księgowy będzie promował stanowisko klienta lub pracodawcy w sposób zagrażający obiektywizmowi.”

Aby nie dopuścić do wystąpienia lub przynajmniej skutecznie zredukować wymienione powyżej zagrożenia, konieczne jest stosowanie standardów zawodowych, ciągle dostosowywanie przepisów prawa do dynamicznie zmieniającej się gospodarki oraz upublicznianie informacji o przypadkach naruszenia etyki zawodowej.

W art. 56 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania i nadzorze publicznym został zawarty zamknięty katalog sytuacji, gdy nie jest zachowana bezstronność i niezależność przez biegłego rewidenta.

Przystąpienie przez Polskę do Wspólnoty Europejskiej sprawiło, że wszystkie wspólnotowe spółki, które zostały dopuszczone do obrotu publicznego są zobligowane na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej sporządzać skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF). Jednak dopiero poszerzenie procedur badania sprawozdania finansowego o Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej (MSRF) pozwala na stwierdzenie, że badanie zostało przeprowadzone w sposób profesjonalny.

Od sporządzonego sprawozdania finansowego szczególnie w czasie kryzysu gospodarczego oczekuje się, że przywróci ono zaufanie do danych, jakie zostały zawarte w sprawozdaniu, taki właśnie cel stawiają sobie twórcy Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej [2].

Biegły rewident w sporządzonej bezstronnej opinii, którą przedstawia wraz z raportem na temat sprawozdania finansowego określa, czy sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z

przepisami ustawy o rachunkowości, tzn. sposób jasny i niebudzący wątpliwości przedstawia sytuację majątkową oraz wynik finansowy przedsiębiorstwa [2].

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej uzyskanie przez biegłego rewidenta wystarczającej pewności, co to tego, że sprawozdanie finansowe nie posiada istotnego błędu bądź oszustwa stanowi podstawę do wydania opinii.

Uzyskanie wystarczającej pewności jest możliwe, tylko wtedy, gdy audytor dokonując badania zebrał wszelkie dowody, które umożliwiłyby zmniejszenie ryzyka, jakie niesie z sobą owe badanie. Zarówno Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej jak również Krajowe Standardy Rewizji Finansowej przypisują spore znaczenie oszacowaniu właśnie ryzyka, które definiują, jako możliwość niewłaściwego wydania opinii o badaniu [2].

Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej w jasny sposób określają sam cel badania, a mianowicie stawiają przed audytorem obowiązek wykrywania istotnych oszustw, niestety tak jasnego i ewidentnego stanowiska nie widać w polskich przepisach, które na domiar złego wprowadzają pewien chaos. „Stwierdzenie, że zadaniem biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego – o ile nie zobowiązuje go do tego umowa o badanie – nie jest poszukiwanie możliwych nadużyć, błędów lub naruszeń prawa” [2] można uznać za sprzeczne z podstawowym celem badania. Analizując przepisy można by przypuszczać, że na biegłym rewidencie nie spoczywa obowiązek wykrywania oszustw finansowych, nawet tych, które miałyby istotny wpływ na prezentowany wynik finansowy. Nic bardziej mylnego, podsumowując powyższe rozważania można wysnuć generalny wniosek, że każde oszustwo, które mogłoby mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe powinno podlegać szczególnej uwadze biegłych rewidentów [2].

Literatura:

1. K. Sawicki, Obiektywizm i niezależność biegłych rewidentów i księgowych według kodeksów etyki zawodowej i przepisów prawa, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 765, s. 588.
2. M. Adamczyk, Jakość informacji finansowej jako podstawa wiarygodności sprawozdań finansowych jednostek samorządu terytorialnego, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 718, s. 400.

Cezary KWIATKOWSKI

Wroclaw University of Economics, Poland

THE ROLE OF THE MANAGER COMMUNICATION COMPETENCE IN RELATION TO THE EMPLOYEE

Despite wide recognition of the importance of communication in personal and professional life, that set of social skills is still acquired rather unconsciously, in a manner similar to the process of the mother tongue acquisition by the child. Interestingly, the acquisition of both groups of skills much depends on luck because, as a rule, children who develop better in language and communication are the ones who have been brought up in an environment (home, school) laying great emphasis on the ability to communicate [6, 1995]. Communicative skills prove very useful while performing various roles in adult life, including multiple professional functions related to leadership. In the case of group management, interpersonal communication competence is an essential prerequisite for successful completion of such tasks as: taking over the leadership of a team, setting and announcing new goals, resolving conflicts, rewarding, punishing, and motivating the team to achieve better performance [3, 2006]. What deserves a special focus in respect of the need to engage employees to be more productive is the importance of internal communication within a pro-quality culture of organisation, which is characterized by, inter alia: desire for continuous improvement, the existence of a clear division of roles and responsibilities, maintaining the current feedback from the supervisor, finding ways to resolve conflicts, communicating changes to encourage employees to propose new solutions, the ability to openly express opinion by the staff, recognition from superiors, making actual use of the employees' talents, appropriate flow of